

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 1 W ZAWOI CENTRUM

Szkoła Podstawowa nr 1

Przedszkole nr 1

34-222 Zawoja 2000 tel./fax.: +48 33 877 50 20

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 7 szkoły podstawowej,
spójne z Programem nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic

Wymagania na poszczególne oceny¹

konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
1. Środowisko przyrodnicze Polski				
Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• podaje cechy położenia Polski w Europie na podstawie mapy ogólnogeograficznej• podaje całkowitą powierzchnię Polski• wymienia kraje sąsiadujące z Polską i wskazuje je na mapie• wymienia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej Polski• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plejstocen, holocen</i>• wyjaśnia znaczenie terminu <i>rzeźba polodowcowa (glacjalna)</i>• wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski• wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie• wymienia główne rodzaje skał• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny</i>	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• omawia cechy położenia Europy i Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej• opisuje granicę między Europą a Azją na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy• odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy• wskazuje na mapie przebieg granic Polski• omawia proces powstawania gór• wymienia ruchy górotwórcze, które zachodziły w Europie i w Polsce• wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry fałdowe, zrębowe oraz wulkaniczne w Europie i w Polsce• omawia zlodowacenia na obszarze Polski• opisuje nizinne i górskie formy polodowcowe• porównuje krzywą hipsograficzną Polski i Europy	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• oblicza rozciągłość południkową oraz rozciągłość równoleżnikową Europy i Polski• opisuje dzieje Ziemi• wyjaśnia, jak powstał węgiel kamienny• charakteryzuje na podstawie map geologicznych obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy• opisuje cechy różnych typów genetycznych gór• przedstawia współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi i wskazuje je na mapie ogólnogeograficznej świata• charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski• omawia na podstawie mapy ukształtowania powierzchni Europy i Polski	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• rozróżnia konsekwencje położenia geograficznego oraz politycznego Polski• charakteryzuje jednostki geologiczne Polski• wskazuje na mapach Europy i Polski obszary, na których występowały ruchy górotwórcze• przedstawia proces powstawania lodowców• wykazuje pasowość rzeźby terenu Polski• przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski• rozpoznaje główne skały występujące na terenie Polski• podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce• opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wykazuje konsekwencje rozciągłości południkowej i rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy• wykazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski• wykazuje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski• opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze• wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę• ocenia znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce• omawia na wybranych przykładach wpływ wylesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 1 W ZAWOI CENTRUM

Szkoła Podstawowa nr 1

Przedszkole nr 1

34-222 Zawoja 2000 tel./fax.: +48 33 877 50 20

<ul style="list-style-type: none">•wymienia cechy klimatu morskiego i klimatu kontynentalnego•podaje nazwy mas powietrza napływających nad terytorium Polski•wymienia elementy klimatu•wyjaśnia znaczenie terminu <i>średnia dobowa temperatura powietrza</i>•wymienia czynniki, które warunkują zróżnicowanie temperatury powietrza•określa wielkość opadów w Polsce•określa przeważający kierunek wiatrów w Polsce•wyjaśnia znaczenie terminu <i>przeptyw</i>•wyjaśnia znaczenie terminów: <i>źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko, ujście deltowe, ujście lejcowate</i>•wskazuje na mapie główne rzeki Europy i Polski•wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i>•wymienia przyczyny powodzi w Polsce•określa na podstawie mapy ogólnogeograficznej położenie Morza Bałtyckiego•wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny•omawia linię brzegową Bałtyku•podaje główne cechy fizyczne Bałtyku•wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gleba, czynniki glebotwórcze, poziomy glebowe</i>	<ul style="list-style-type: none">•dokonuje podziału surowców mineralnych•podaje cechy klimatu Polski•podaje zróżnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce na podstawie mapy tematycznej•opisuje wody powierzchniowe Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej•rozpoznaje typy ujść rzecznych•opisuje zjawisko powodzi•wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski obszary zagrożone powodzią•wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych•omawia wielkość i głębokość Bałtyku•charakteryzuje temperaturę wód oraz zasolenie Bałtyku na tle innych mórz świata•opisuje świat roślin i zwierząt Bałtyku•opisuje wybrane typy gleb w Polsce•przedstawia na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie gleb na obszarze Polski•omawia na podstawie danych statystycznych wskaźnik lesistości Polski•omawia strukturę gatunkową lasów w Polsce•podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze wybranego regionu•charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce	<ul style="list-style-type: none">•opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej•omawia warunki klimatyczne w Europie•charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce•omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce•odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkość opadów atmosferycznych z klimatogramów•wyjaśnia, jak powstają najważniejsze wiatry lokalne w Polsce•wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry•opisuje na podstawie mapy cechy oraz walory Wisły i Odry•wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce•określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników•charakteryzuje i rozpoznaje typy wybrzeży Bałtyku•omawia powstawanie gleby•wyróżnia najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych•omawia funkcje lasów•omawia na podstawie mapy Polski przestrzenne zróżnicowanie lesistości w Polsce•ocenia rolę parków narodowych i innych form ochrony przyrody w zachowaniu naturalnych walorów środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none">•opisuje na podstawie map tematycznych rozkład temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce•omawia najważniejsze typy jezior w Polsce•analizuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej•omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki•omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku•omawia procesy i czynniki glebotwórcze•opisuje typy lasów w Polsce•opisuje unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski	<p>przeciwpowodziowych, zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none">•wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego•ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce•podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego•planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody
--	---	--	--	---

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 1 W ZAWOI CENTRUM

Szkoła Podstawowa nr 1

Przedszkole nr 1

34-222 Zawoja 2000 tel./fax.: +48 33 877 50 20

<ul style="list-style-type: none">wymienia typy gleb w Polscewyjaśnia znaczenie terminu <i>lesistość</i>wymienia różne rodzaje lasów w Polscewymienia formy ochrony przyrody w Polscewskazuje parki narodowe na mapie Polski				
2. Ludność i urbanizacja w Polsce				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">wymienia nazwy państw sąsiadujących z Polskąwskazuje na mapie administracyjnej Polski poszczególne województwa i ich stolicewyjaśnia znaczenie terminów: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i>wymienia na podstawie danych statystycznych państwa o różnym współczynniku przyrostu naturalnego w Europiewyjaśnia znaczenie terminów: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i>odczytuje dane dotyczące struktury płci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie danych statystycznychwyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i>wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polscewyjaśnia znaczenie terminów: <i>migracja, emigracja, imigracja, saldo migracji, przyrost rzeczywisty,</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">wymienia przykłady terytoriów zależnych należących do państw europejskichprezentuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Europy i Polski po II wojnie światowejomawia na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946–2018omawia przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsceomawia na podstawie danych statystycznych średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństwwyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wiekuwyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Polsceomawia na podstawie mapy tematycznej przestrzenne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polscepodaje najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polscewymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsceokreśla kierunki napływu imigrantów do Polski	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">omawia zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w.oblicza współczynnik przyrostu naturalnegopodaje przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego w Europie i w Polsceomawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsceporównuje udział poszczególnych grup wiekowych ludności w Polsce na podstawie danych statystycznychoblicza wskaźnik gęstości zaludnienia Polskiopisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsceopisuje skutki migracji zagranicznych w Polsceporównuje przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach Europyomawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polscewskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego gminy o dużym spadku liczby ludnościanalizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">omawia podział administracyjny Polskiomawia na podstawie danych statystycznych uwarunkowania przyrostu naturalnego w Polsce na tle Europyomawia strukturę płci i strukturę wieku ludności Polski na tle tych struktur w wybranych państwach europejskich na podstawie piramidy płci i wiekuomawia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polskioblicza przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu rzeczywistego w Polscecharakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polscewyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskichomawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsceprzedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europyomawia strukturę zatrudnienia wg działów gospodarki w poszczególnych województwach	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polskianalizuje konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiegoanalizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsceocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europieukazuje na wybranych przykładach wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskichomawia na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsceanalizuje na podstawie dostępnych źródeł skutki bezrobocia w Polsceomawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące w procesie urbanizacji w Polsce po II wojnie światowejidentyfikuje na wybranych przykładach związki między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 1 W ZAWOI CENTRUM

Szkoła Podstawowa nr 1

Przedszkole nr 1

34-222 Zawoja 2000 tel./fax.: +48 33 877 50 20

<p><i>współczynnik przyrostu rzeczywistego</i></p> <ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia znaczenie terminu <i>migracje wewnętrzne</i>• wymienia przyczyny migracji wewnętrznych• odczytuje dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z Polski• wymienia główne skupiska Polonii• wymienia mniejszości narodowe w Polsce• wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkiwane przez mniejszości narodowe• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>struktura zatrudnienia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo</i>• odczytuje z danych statystycznych wielkość zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki• odczytuje z mapy zróżnicowanie przestrzenne bezrobocia w Polsce i w Europie• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>miasto, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i>• wymienia największe miasta Polski i wskazuje je na mapie• wymienia funkcje miast• odczytuje z danych statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy• wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskich• wymienia przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast	<ul style="list-style-type: none">• wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego obszary o dużym wzroście liczby ludności• charakteryzuje mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne w Polsce• podaje przyczyny bezrobocia w Polsce• porównuje wielkość bezrobocia w Polsce i innych krajach europejskich na podstawie danych statystycznych• podaje przyczyny rozwoju największych miast w Polsce• podaje przykłady miast o różnych funkcjach w Polsce• wymienia typy zespołów miejskich w Polsce i podaje ich przykłady• wskazuje różnice między aglomeracją monocentryczną a aglomeracją policentryczną• omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich	<ul style="list-style-type: none">• porównuje strukturę narodowościową ludności Polski ze strukturą narodowościową ludności w wybranych państwach europejskich• określa na podstawie danych statystycznych różnice między strukturą zatrudnienia ludności w poszczególnych województwach• porównuje stopę bezrobocia w wybranych krajach europejskich• charakteryzuje funkcje wybranych miast w Polsce• omawia przyczyny rozwoju miast w Polsce• porównuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy• analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce• omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy	<ul style="list-style-type: none">• analizuje wielkość miast w Polsce i ich rozmieszczenie wg grup wielkościowych• omawia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji• omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy• określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy	<p>i zagospodarowaniu terenu, w stylu zabudowy oraz w strukturze demograficznej w strefach podmiejskich</p>
---	--	---	--	---

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 1 W ZAWOI CENTRUM

Szkoła Podstawowa nr 1

Przedszkole nr 1

34-222 Zawoja 2000 tel./fax.: +48 33 877 50 20

3. Rolnictwo i przemysł Polski

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">wymienia funkcje rolnictwawymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polscewymienia na podstawie map tematycznych regiony rolnicze w Polscewyjaśnia znaczenie terminów: <i>plon, zbiór, areal</i>wymienia główne uprawy w Polscewskazuje na mapie główne obszary upraw w Polscewyjaśnia znaczenie terminów: <i>chów, pogłowie</i>wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polscewskazuje na mapie obszary chowu zwierząt gospodarskichdokonyuje podziału przemysłu na sekcje i działywymienia funkcje przemysłuwymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowejwymienia źródła energiiwymienia typy elektrowniwskazuje na mapie największe elektrownie w Polscewymienia główne źródła energii w województwach pomorskim i łódzkimwymienia największe porty morskie w Polsce i wskazuje je na mapiewymienia źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczegopodaje przyczyny kwaśnych opadów	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsceprezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsceprzedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsceprezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw w Polscewymienia główne rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsceprzedstawia znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej w Polscewymienia czynniki lokalizacji chowu bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsceomawia cechy polskiego przemysłuwymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polskiomawia cechy gospodarki Polski przed 1989 rokiem i po nimlokalizuje na mapie Polski elektrownie ciepłone, wodne i niekonwencjonalneopisuje wielkość produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnychpodaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkimopisuje na podstawie danych statystycznych wielkość przetadunków w polskich portach morskichomawia rodzaje zanieczyszczeń i ich źródła	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">przedstawia rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym krajucharakteryzuje regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsceprzedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europyprezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę chowu zwierząt gospodarskich w Polsceprzedstawia przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym krajuopisuje rozmieszczenie przemysłu w Polsceomawia strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiemprezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europywyjaśnia wpływ warunków pozaprzyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkimopisuje na podstawie danych statystycznych strukturę przetadunków w polskich portach morskichopisuje strukturę połowów ryb w Polscecharakteryzuje wpływ poszczególnych sektorów gospodarki na stan środowiskawymienia źródła zanieczyszczeń komunalnych	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polscecharakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsceporównuje produkcję roślinną w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europyporównuje produkcję zwierzęcą w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europyomawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowejanalizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłuopisuje zmiany, które zaszły w strukturze produkcji po 1989 roku w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiejomawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w polskiej energetycewymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energiianalizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w Łódzkiem i Pomorskiemokreśla na podstawie dostępnych źródeł uwarunkowania rozwoju gospodarki morskiej w Polsceomawia rozwój przemysłu stocznioowego w Polsceanalizuje na podstawie danych statystycznych stopień zanieczyszczenia wód śródlądowychomawia skutki zanieczyszczenia środowiska naturalnego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiejdokonyuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłównia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000 roku i wyjaśnia ich przyczynywykazuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1998 roku na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach krajuanalizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetykiprzedstawia perspektywy rozwoju gospodarki morskiej w Polsceustala na podstawie dostępnych źródeł, w których regionach w Polsce występuje największe zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego
--	--	---	---	---

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 1 W ZAWOI CENTRUM

Szkoła Podstawowa nr 1

Przedszkole nr 1

34-222 Zawoja 2000 tel./fax.: +48 33 877 50 20

4. Usługi w Polsce

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce • wyjaśnia znaczenie terminu <i>komunikacja</i> • wyróżnia rodzaje transportu w Polsce • wskazuje na mapie Polski porty morskie oraz lotnicze • wyróżnia rodzaje łączności • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>centra logistyczne, spedycja</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>eksport, import, bilans handlu zagranicznego</i> • wymienia państwa będące głównymi partnerami handlowymi Polski • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna</i> • wymienia regiony turystyczne Polski i wskazuje je na mapie • wymienia główne atrakcje turystyczne wybrzeża Bałtyku i Małopolski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia zróżnicowanie usług w Polsce • omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce • omawia na podstawie map tematycznych gęstość dróg kołowych w Polsce • omawia na podstawie mapy tematycznej gęstość sieci kolejowej w Polsce • omawia na podstawie danych statystycznych stan morskiej floty transportowej w Polsce • omawia na podstawie mapy sieć autostrad i dróg ekspresowych • wymienia towary, które dominują w polskim handlu zagranicznym • wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego • omawia czynniki rozwoju turystyki • wymienia polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> i wskazuje je na mapie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia usługi jako sektor gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • charakteryzuje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków • omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski • podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie Polski • wymienia główne inwestycje przemysłowe we Wrocławiu i w jego okolicach • wskazuje na mapie tematycznej przykłady miejsc, w których przebieg autostrad i dróg ekspresowych sprzyja powstawaniu centrów logistycznych • przedstawia przyczyny niskiego salda bilansu handlu zagranicznego w Polsce • charakteryzuje polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> • charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski • wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej w Polsce • określa znaczenie transportu w rozwoju gospodarczym Polski • prezentuje na podstawie dostępnych źródeł problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego • określa znaczenie łączności w rozwoju gospodarczym Polski • omawia rolę transportu morskiego w rozwoju innych działów gospodarki • ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki • analizuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy • ocenia na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski • analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie • określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje związki między przebiegiem autostrad a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych oraz centrów logistycznych i handlowych na wybranym obszarze kraju • identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta • podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej • ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy • omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany, które zaszły w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski
---	--	--	--	---

5. Mój region i moja mała ojczyzna

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>region</i> • wskazuje położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski • wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej sąsiednie regiony 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środowisko przyrodnicze regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych • rozpoznaje skały występujące w regionie miejsca zamieszkania • wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego w swoim regionie • analizuje genezę rzeźby terenu swojego regionu • prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności regionu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu • prezentuje na podstawie informacji wyszukiwanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektuje na podstawie wyszukanych informacji trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie • wykazuje na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego
--	---	--	---	--

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 1 W ZAWOI CENTRUM

Szkoła Podstawowa nr 1

Przedszkole nr 1

34-222 Zawoja 2000 tel./fax.: +48 33 877 50 20

<ul style="list-style-type: none">wymienia najważniejsze walory przyrodnicze regionuwyjaśnia znaczenie terminu <i>mała ojczyzna</i>wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski, na mapie topograficznej lub na planie miasta obszar małej ojczyznyprzedstawia źródła informacji o małej ojczyźniewymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny	<p>danych statystycznych i map tematycznych</p> <ul style="list-style-type: none">określa obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnymrozpoznaje w terenie obiekty charakterystyczne dla małej ojczyzny i decydujące o jej atrakcyjności	<ul style="list-style-type: none">prezentuje główne cechy gospodarki regionuopisuje walory środowiska geograficznego małej ojczyznyomawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł	<p>multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej</p>	<p>regionu zależności między elementami środowiska geograficznego</p> <ul style="list-style-type: none">planuje wycieczkę po swojej małej ojczyźnieprojektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społecznościpodaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego na arenie międzynarodowej
--	--	--	---	--